

VOCAȚIE ȘI PERSEVERENȚĂ: DUMITRU ȚEICU LA PRAGUL CELOR ȘASE DECENII DE VIAȚĂ

În multe medii academice autohtone stăruie prejudecata potrivit căreia performanțele științifice elevate din spațiul românesc ar reprezenta apanajul exclusiv al cercetătorilor din centrele universitare de tradiție. Fără nici o îndoială că mijloacele de documentare aflate la îndemâna acestora din urmă, ambianța emulantă a colectivelor de muncă, contactele trainice întreținute cu colegii de breaslă de pe alte meridiane, posibilitățile de selecție a elementelor dotate, dar și alte atuuri, le-au creat o sumă de avantaje de necontestat.

Cu toate acestea, realitățile cotidiene reliefate în ultimele decenii certifică indubitabil faptul că obstinația și harul unor reprezentanți ai cinului istoricilor din provincie sunt pe deplin capabile să depășească dificultățile pentru a concepe opere temeinice, ce aureolează patrimoniul istoriografic național. Este cazul colegului Dumitru Țeicu, actualul director al Muzeului Banatului Montan, a cărui vrednicie profesională a dobândit prețuirea statornică a medievistilor din România și din țările învecinate.

Născut la 26 ianuarie 1954, la Ilidia (com. Ciclova Română, jud. Caraș-Severin) (localitate atestată documentar încă din 1223), a urmat școala primară și gimnazială în satul natal și la Socolari (1961–1969) și liceul de cultură generală la Anina (1969–1973), pentru ca apoi să fie admis la Facultatea de Istorie și Filozofie a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca (1974–1978), unde a audiat cursurile unor dascăli de renume, precum Hadrian Daicoviciu, András Bodor, Kurt Horedt, Camil Mureșanu, Pompiliu Teodor, Nicolae Edroiu, Nicolae Bocșan, Liviu Maior etc. Lucrarea de licență și-a susținut-o în 1978, sub conducerea profesorului Kurt Horedt. Aceasta a avut drept temă *Cercetările de arheologie medievală la Gornea în Clisura Dunării*, constituind nucleul unei valoroase micromonografii (*Gornea. Din arheologia unui sat din Clisura Dunării*), publicată în 1996 la Reșița, în colaborare cu Gheorghe Lazarovici, cu inerente completări și restructurări.

În urma acumulării unei utile experiențe profesionale, îndeosebi pe tărâmul investigațiilor de teren, a fost acceptat la stagiul de doctorantură la Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” din București, beneficiind de îndrumarea reputatului medievist Radu Popa. Decesul lui prematur – în 1993 – l-a obligat pe Dumitru Țeicu să se reîntoarcă la Cluj-Napoca, pentru a-și continua elaborarea tezei, intitulată *Banatul de sud în Evul Mediu*, sub conducerea fostului său dascăl de la Alma mater, Nicolae Edroiu. Reprezentând rodul unui riguros travaliu derulat pe parcursul a două decenii, aceasta a fost susținută cu deplin succes în 1998, pentru ca tot în acel an, după consistente augmentări, să vadă lumina tiparului la Timișoara, cu titlul *Banatul Montan în*

Evul Mediu. Este de remarcat că profesorii care i-au coordonat lucrarea de licență și cea de doctorat – Kurt Horedt, Radu Popa și Nicolae Edroiu – erau cunoscuți nu numai printr-o solidă erudiție, ci și printr-o deosebită exigență, iar faptul că Dumitru Țeicu i-a ales drept mentori îi relevă ambițiile și, pe de altă parte, încrederea în potențialul său cărturăresc.

După absolvirea Facultății de Istorie și Filozofie a Universității clujene, Dumitru Țeicu a revenit pe plaiurile natale bănățene, stabilindu-se în 1978 la Reșița, unde locuiește și în prezent împreună cu familia. Angajat la Muzeul de Istorie al Județului Caraș-Severin, devenit ulterior Muzeu al Banatului Montan, întâi ca muzeograf, apoi – din 1999 – ca cercetător științific, s-a dedicat cu ardoare arheologiei medievale, ramură care nu beneficia nici atunci și nici în prezent de un corp de cercetători suficient de cuprinzător și de pertinent, spre a răspunde cerințelor. Interesul pentru Evul Mediu bănățean s-a dovedit binevenit, căci i-a oferit un câmp vast și fertil de investigații. Competența probată în munca de teren i-a fost validată de organismele abilitate din cadrul Ministerului Culturii, care i-au acreditat calitatea de expert arheolog și pe aceea de expert în cercetarea monumentelor istorice. Cum nu arareori se întâmplă, din păcate, în mediile intelectuale din spațiul mioritic, determinarea subalternilor este de natură să lezeze cadrele mediocre din fruntea instituțiilor, temătoare că performanțele colaboratorilor mai tineri i-ar eclipsa. De aici decurg meschine îngrădiri ori șicanări aplicate cursului firesc al activităților cotidiene. Dumitru Țeicu a resimțit din plin efectele acestor practici insidioase, pe care le-a înfruntat cu răbdare și stoicism, neclintit în devoțiunea față de disciplina căreia i s-a consacrat. Din fericire, lucrurile aveau să se reglementeze cu trecerea anilor, pentru că în iulie 1990 a fost investit în funcția de director al complexului muzeal din Reșița.

Din punctul nostru de vedere și desigur nu numai al nostru, o unitate muzeală trebuie să se manifeste în egală măsură la nivel local și național. Pe palierul zonal, personalul muzeului are îndatorirea să realizeze un spațiu expozițional bogat, atractiv și instructiv, primenit periodic prin achiziționări de piese cu valoare istorică și prin vestigii arheologice procurate din propriile cercetări, iar pe plan extern – prin etalarea valențelor științifice ale angajaților și colaboratorilor instituției, concretizate prin editarea unor publicații de calitate, susceptibile a valorifica ansamblul cultural și artistic al regiunii, tipărituri care să dispună de o eficiență distribuire în țară și dincolo de fruntarii. Trebuie recunoscut că această componentă bivalentă a rosturilor unui muzeu a fost împlinită în parametri meritorii de instituția condusă de Dumitru Țeicu.

Domnia sa s-a reliefat ca savant de ținută și totodată și-a încurajat și susținut cu neîntinată generozitate colaboratorii spre a dobândi performanțe profesionale notabile. De asemenea, s-a dovedit un veritabil expert în Arheologia medievală, investigând cu admirabile rezultate un mare număr de complexe eclesiastice și laice din arealul bănățean. Și-a probat intuiția când a optat pentru cercetarea unor monumente din cele mai importante pentru reconstituirea realităților culturale, economice și sociale ale zonei. Spre deosebire de mulți confrăți întru profesiune, care nu își valorifică deloc sau doar cu excesivă parcimonie rezultatele cercetărilor de teren finanțate din resurse bugetare publice, Dumitru Țeicu a dovedit responsabilitate, publicându-și cu acribie toate descoperirile relevante provenind din săpăturile cu caracter metodic pe care le-a coordonat. Dintre șantierul arheologic unde a întreprins săpături cu rezultate fructuoase vom menționa, între altele, pe acelea din așezările și necropolele rurale de la Ilidia, Gornea, Moldova Veche, Cuptoare, Șopotul Vechi, Berzovia, Reșița, Opațița și Baziaș, majoritatea lor furnizând materiale aferente secolelor XII–XV.

Prin aceste cercetări, s-au adus precizări de cel mai mare interes pentru civilizația comunităților românești din arealul montan al Banatului, palid oglindită în izvoarele narative și cele diplomatice. Totodată, s-au obținut date importante despre colectivitățile eterogene învecinate, alcătuite prioritar de sârbi și unguri, cu care românii au conviețuit în decursul perioadei medievale, precum și asupra naturii raporturilor dintre localnici și alogeni. În chip firesc, Dumitru Țeicu nu a recurs la o abordare unilaterală a realităților etno-demografice economice și confesionale, adică numai prin prisma inventarului arheologic, ci a folosit din plin toate categoriile de surse scrise, prospectate cu scrupulozitate, ceea ce a conferit soliditate concluziilor din demersurile sale savante.

Lucrările științifice care îi poartă semnătura sunt nu numai numeroase, ci și de substanță, în sensul că dovedesc o disponibilitate de percepție și interpretare analitică a elementelor informative esențiale colportate de vestigiile arheologice și de textele diplomatice. Dintre aceste opere se individualizează, după opinia noastră cuprinzătoarea monografie intitulată *Banatul Montan în Evul Mediu* (Timișoara, 1998), constituind, precum am mai amintit, o formă amplificată a tezei sale de doctorat. Baza documentară a volumului este remarcabilă, însumând tot materialul arheologic disponibil, colectat – *nota bene* – în mare parte din propriile cercetări de teren, vestigii care au fost prospectate în conjuncție cu mărturiile actelor serviciilor cancelariale. Totodată, autorul face dovada unor aprofundate cunoștințe în domeniul arhitecturii, toponimiei și etnografiei, precum și al literaturii de specialitate, mai vechi sau mai noi, folosită cu discernământ critic.

Precum singur mărturisește, a căutat să urmeze modelul metodologic configurat în opera concepută de Radu Popa, al cărui discipol se revendică cu deplină îndreptățire. De altfel, vasta și consistenta monografie dedicată Banatului Montan stă la loc de cinste alături de valoroasele lucrări de medievalistică românească cu structură cvasisimilară dedicate Maramureșului și Hațegului de Radu Popa, Dobrogei de Ion Barnea și Gheorghe Mănușcu-Adameșteanu, Transilvaniei de Ștefan Pascu, Adrian Andrei Rusu și Ioan-Aurel Pop, Basarabiei de Ion Tentiuc și Gheorghe Postică etc. Buna receptare a tomului de către breasla istorică l-a stimulat pe autor să-i pregătească o ediție abreviată, destinată cititorului străin, apărută patru ani mai târziu: *Mountainous Banat in the Middle Age* (Cluj-Napoca, 2002). Reticentă în mod nejustificat atunci când s-a tipărit versiunea românească a sintezei, poate pentru că autorul ei activa într-un centru cu mai puține veleități savante, Secția de Științe Istorice și Arheologie a Academiei Române și-a răscumpărat circumspecțiile inițiale, când a decernat volumului din 2002 Premiul „Nicolae Bălcescu”, certificând calitățile indubitabile ale monografiei.

Reușitele profesionale și aprecierile unanime nu i-au diminuat ambiția și determinarea, cum se mai întâmplă uneori, Dumitru Țeicu menținându-și dinamismul și eficiența în materializarea proiectelor științifice, fără să se lase copleșit de împovărătoarele atribuții administrative asumate prin deținerea responsabilității directoriale. În această calitate a coordonat, între 2007 și 2012, importante granturi transfrontaliere, finanțate din fonduri europene nerambursabile și de unele ministere: *Patrimoniul Banaticum – multiculturalitate și multiconfesionalitate în Banat, Cetățile Banatului un patrimoniu cultural european și Caraș and Nera Valey, communication chanel and civilization roads*.

Totodată, a continuat să elaboreze lucrări cu solidă documentație și larg orizont istoriografic: *Studii istorice* (Timișoara, 2003), *Geografia ecleziastică a Banatului medieval* (Cluj-Napoca, 2007) – dublată de o versiune în limba germană: *Ekklesiastische Geographie des Mittelalterlichen Banats* (București, 2007) –, *Arta minoră medievală din Banat / Minor medieval art in the Banat* (Cluj-Napoca, 2012), *Cetăți medievale din Banat / Medieval fortresses in the Banat* (Brăila, 2012), volume în care a adâncit și diversificat studiul problemelor abordate în opusul de sinteză publicat în 1998. La acestea se adaugă un șir lung de studii și rapoarte de săpături, cu o paletă tematică variată, diseminate în volume și periodice de prestigiu.

Contactele permanente cu universul civilizației rurale, prilejuate de viața de șantier, de imperativul consemnării perpetuării ocupațiilor ancestrale, ca și obligațiile decurgând din calitatea de director de muzeu cu tematică expozițională variată, l-au familiarizat cu anumite paliere ale etnografiei, astfel că s-a simțit atras de câteva din problemele sale specifice. De aici a prins contur o foarte utilă lucrare asupra unor instalații tehnice de veche tradiție, în prezent pe cale de dispariție: *Moara de apă din Banat* (Cluj-Napoca, 2012), tradusă cu operativitate în limba engleză: *Watermill in the Banat* (Brăila, 2012).

Pe lângă prolificitatea în calitatea de autor, Dumitru Țeicu a dovedit aptitudini remarcabile în domeniul editărilor, retipărind cărți de valoare ale predecesorilor – erodate parțial prin scurgerea anilor, dar având contribuții încă viabile pentru anumite domenii, prin urmare demne de stimă și interes –, purtând semnătura lui Nicolae Iorga, Nicolae Ilieșiu și Felix Milleker. La acestea se adaugă câteva volume omagiale dedicate unor colegi mai vârstnici, reflectând generozitate și solidaritate profesională. *Last by not least*, revista Muzeului – *Banatica* –, la care este redactor-șef, s-a impus sub coordonarea sa drept unul din periodicele cele mai respectate din sfera științelor istorice nu numai în România, ci și în tot sud-estul Europei.

Aceste frumoase realizări au fost de natură să-i aducă reale satisfacții pe linie profesională, după opinia noastră insuficiente totuși pentru a-i răsplăti pe deplin travaliul, abnegația și performanțele, întrucât nici în regimul comunist și nici după colapsul acestuia intelectualul român nu s-a bucurat de prețuirea cuvenită din partea societății. Pe lângă funcția de cercetător științific I și de demnitate de director la Muzeul Banatului Montan, a fost numit conferențiar la Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița (2000), conducător de doctorat în cadrul Universității din Oradea (2008–2010) și al Universității de Vest din Timișoara (din 2010) și a fost ales membru al Comisiei zonale a Monumentelor Istorice Banat-Crișana (Timișoara, din 2000) și membru al Comisiei Naționale de Arheologie (București, din 2000) etc. În fond, *labores parvum honores*.

Înainte de a fi savant, Dumitru Țeicu este un spirit complex, cu densă încărcătură sufletească, un ales profil moral, având strânse și amiabile raporturi colegiale pretutindeni în țară și dincolo de hotare, bazate pe corectitudine, sinceritate și deferență. Deși întâlnirile nu au fost foarte frecvente, l-am perceput drept o persoană delicată, generoasă, modestă și echilibrată. Îmbrățișând preocupări cu o tematică apropiată, distanța geografică care ne separă reședințele n-a reușit câtuși de puțin să extirpeze convergența intelectuală și sentimentele camaraderești reciproce. Atașat implacabil atmosferei mentale a cercetătorului, dotat cu

tenacitate, inventivitate, energie creativă și remarcabilă inteligență nativă, colegul Dumitru Țeicu a înregistrat învederate realizări, care îi asigură un statut privilegiat în galeria medievisticii naționale. La ceas aniversar și la o vârstă a împlinirilor, îi urăm din toată inima să depășească cu bine toate încercările vieții și să-și continue cu încredere și neostoit aplomb fructuoasa sa activitate.

VICTOR SPINEI

LISTA LUCRĂRILOR PUBLICATE

A. Volume de autor:

1. *Cetăți medievale din Banat / Medievall fortresses in the Banat*, Editura Istros, Brăila, ediția a II-a, 2012.
2. *Arta minoră medievală din Banat / Minor medieval art in the Banat*, Romanian Academy. Center for Transilvanian Studies, ediția a II-a, 2012.
3. *Watermill in the Banat*, Editura Istros, Brăila, 2012.
4. *Moara de apă din Banat*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2012.
5. *Muzeul Banatului Montan. Cercetări istorice în spațiul de frontieră / Museum of the Mountainous Banat. Historical research in the border area*, Editura Tim, Reșița, 2012.
6. *Ekklesiastische Geographie des Mittelalterlichen Banats*, Editura Academiei Române, București, 2007.
7. *Geografia ecleziastică a Banatului medieval*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2007.
8. *Patrimonium Banaticum*, Editura Cosmopolitan Art, Timișoara, 2007.
9. *Cronologia Banatului. Banatul între 934–1552*, II/1 (în colaborare cu I. Hațegan, L. Boldea), Editura Art Press, Timișoara, 2007.
10. *Studii istorice*, Editura Mirton, Timișoara, 2003.
11. *Mountainous Banat in the Middle Age*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002.
12. *Banatul Montan în Evul Mediu*, Editura Banatica, Timișoara, 1998.
13. *Arheologia satului medieval din Banat*, Reșița, 1996.
14. *Gornea. Din arheologia unui sat din Clisura Dunării* (în colaborare cu Gh. Lazarovici), Reșița, 1996.
15. *Hodoni. Locuirile neolitice și necropola medievală timpurie* (în colaborare cu Fl. Drașovean, M. Muntean), Reșița, 1996.

B. Volume editate/coordonate:

1. F. Milleker, *Descoperiri arheologice din Banat. I. Preistoria*, ediție îngrijită, note și introducere de D. Țeicu, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2013.
2. *Transylvanian Review*, vol. XXII, supplementum nr. 4/2013, Central European Historical Realities, Cluj-Napoca, 2013.
3. Nicolae Ilieșiu, *Monografia istorică a Banatului*, ediție îngrijită, prefață și note de D. Țeicu, Editura Valahia, București, 2011.
4. Nicolae Iorga, *Observații și probleme bănățene*, ediție îngrijită, prefață și note de D. Țeicu, Editura Tim, Reșița, 2011.
5. *Itinerarii istoriografice. Studii în onoarea istoricului Costin Feneșan*, ediție îngrijită de D. Țeicu, R. Grăf, editura Centrului de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2011.
6. *Românii în Europa Medievală (Între Orientul Bizantin și Occidentul Latin). Studii în onoarea profesorului Victor Spinei*, volum coordonat de D. Țeicu, I. Căndea, Editura Istros, Brăila, 2008.
7. *Studii bănățene*, volum coordonat de V. Leu, D. Țeicu, C. Albert, Editura Mirton, Timișoara, 2007.

C. Studii și articole:

1. *Ecclesiastical architecture in the Banat during the 14th–15th centuries. The reflection of a border area identity*, in *Banatica*, 23/2013, pp. 429–460.
2. *The beginnings of the church architecture in the medieval Banat: rotundas*, in *The steppe lands and the world beyond them. Studies in honor of Victor Spinei on his 70th birthday*, edited by F. Curta & B. P. Maleon, Iași, 2013, pp. 437–454.

3. *The fortified Church from Opațița. Reflection on the Identity of the 15th Century Ecclesiastical Architecture of a Frontier Space* in *Transylvanian Review*, vol. XXII, Supplementum nr. 4/2013, pp. 203–211.
4. *Geografia ecleziastică a Văii Nerei*, in *Anuar*, 2012, Zrenjanin 2013, pp. 101–115.
5. *The Nera Valley Medieval Ecclesiastic Geography*, in *Istros*, XVIII/ 2012, pp. 275–296.
6. *Historic geography and archaeological topography at Bulci and Căpâlnaş*, in *Analele Banatului*, SN XX/ 2012, pp.147–156.
7. *Informații despre cartea veche românească din Banat*, in *Itinerarii istoriografice. Studii în onoarea istoricului Costin Feneșan*, Cluj-Napoca, 2011, pp. 473–476.
8. *Mănăstirea Baziaș – un monument medieval din Clisura Dunării*, in *Banatica*, 20/1, 2010, pp. 255–267.
9. *Mănăstiri ortodoxe din valea Carașului (sec. XV–XVI)*, in *Altarul Banatului*, nr. 10–12, Editura Mitropoliei Banatului, Timișoara, 2008, p. 141.
10. *La fortification en terre de Giera*, in *Studii de istorie a Banatului*, XXXII/ 2008, in *Miscellanea Historica et Archaeologica in Honorem Professoris Ionel Căndea*, Brăila, 2009, pp. 99–105.
11. *Notes concernant les debuts du Monastere Saint Georges de la Vallée de Bârzava*, in *Analele Banatului*, SN, XVIII/2008, pp. 171–187.
12. *The archaeological reserch from Bucosnița*, (în colaborare cu A. Ardeț), in *Banatica*, 18/ 2008, pp. 107–117.
13. *Despre spada medievală de la Deta*, in *Studii bănățene*, Reșița, 2007, pp. 61–64.
14. *Fortificația de pământ de la Baziaș* (în colaborare cu Fl. Drașovean), in *Patrimonium Banaticum*, 4/2005, pp. 107–115.
15. *Observații cu privire la podoabele medievale din spațiul Dunării de jos apusene*, in *Actele Simpozionului „Banatul iugoslav. Trecut istoric și cultural”*, Novi Sad, 2005, pp. 159–162.
16. *Arheologia Banatului. Cercetări româno-sârbe*, in *Banatica*, 17/2005, pp. 617–619.
17. *Arhitectura de fortificație din secolele XIV–XV din Clisura Dunării*, in *Buletinul Muzeului Militar Național*, nr. 1/2003, pp. 126–133.
18. *Le monastère Sirinia*, in *Studii de istorie a Banatului XXVI–XXVII*, 2003, pp. 251–262.
19. *Contribuții la repertoriul arheologic al Banatului montan*, in *Banatica*, 16/1, 2003, pp. 339–377.
20. *Cercetări de arheologie medievală pe valea Bistrei* (în colaborare cu D. Rancu), in *In Memoriam Radu Popa. Temeiuri ale civilizației românești în context european*, 2003, pp. 455–468.
21. *Săpături arheologice de salvare în raza satului Nicolinț* (în colaborare cu A. Radu), in *Tibiscum*, 2003, pp. 309–322.
22. *Les monastères médiévaux du Banat*, in „Vilaletul Timișoarei (450 de ani de la întemeierea pașalâcului) 1552–2002”, Timișoara, 2002, pp. 35–44.
23. *Observații privind necropola medievală de la Turnu-Severin*, in *Drobeta*, XI–XII/ 2002, pp. 174–184.
24. *L'église médiévale de Mehadia*, in *Medieval Architecture in Transylvania*, II/2002, Satu Mare, pp. 111–123.
25. *Rezultate și perspective în cercetarea habitatului medieval bănățean* in *Actele Simpozionului internațional Banatul iugoslav. Trecut istoric și cultural*, Novi Sad, 2001, pp. 259–267.
26. *Cercetări arheologice în vatra satului medieval Ilidia*, în volumul omagial *Sever Dumitrescu. Adevărul omeneste posibil*, Oradea, 2001, pp. 399–413.
27. *Problema satelor medievale pustiite din Banat*, in *Analele Banatului*, IX/2001, pp. 283–299.
28. *Opinii privind cercetarea arheologică din Banat*, in *Tibiscum*, 2000, pp. 17–20.
29. *Locuirea din secolele III–IV d. Hr. de la Vrăniuş* (în colaborare cu D. Rancu), in *Banatica*, 15/1, 2000, pp. 241–251.
30. *Opinii privind activitatea metalurgică din Banat în sec. III–IV*, in *Analele Banatului*, VII–VIII/ 2000, pp. 451–471.
31. *Despre începuturile organizării bisericești la românii din Banat*, in *Actele Simpozionului Banatul. Trecut istoric și cultural*, Novi Sad, 2000, pp. 207–213.
32. *Muzeul Banatului Montan*, in *Banatica*, 15/1, 2000, pp. 5–9.
33. *Câteva clarificări ale unor „clarificări privind cercetările de la Hodoni (jud. Timiș) din anii 1959–1960” și câte ceva despre opul apărut* (în colaborare cu Fl. Drașovean, M. Muntean), in *Analele Banatului*, V/1998, pp. 701–706.
34. *Forschungen Mittelalterarchäologie im Banat*, in *Arheologia Medievală*, I/ 1996, pp. 9–35.

35. *Über Anfänge der mittelalterlichen Befestigungsarchitektur im Banat*, in *Banatica*, 13/1, 1995, pp. 205–215.
36. *Spada medievală de la Bucova* (în colaborare cu Z. Pinter) in *Banatica*, 15/1, 1995, pp. 251–256.
37. *Biserica medievală de la Cârnecea*, in *Banatica* 15/1, 1995, pp. 227–250.
38. *Atelierul metalurgic din secolul al XII-lea de la Gornea*, in *Banatica*, 13/1, 1995, pp. 215–227.
39. *Observații privind geografia istorică a Văii Bistrei la începutul secolului al XV-lea*, in *Banatica* 13/1, 1995, pp. 17–27.
40. *Ansichten über die glasierte mittelalterliche Keramik in Raume der westlichen unteren Donau*, in *Kulturraum Mittlere und untere Donau. Traditionen und Perspektiven des Zusammenlebens*, Reșița, 1995, pp. 143–156.
41. *Șantierul arheologic de la Gornea* (în colaborare cu G. Lazarovici, Z. Maxim), in *Banatica*, 12/1, 1993, pp. 302–321.
42. *Necropole medievale (sec. X–XIV) din sudul Banatului*, in *Banatica* 12/1, 1993, pp. 254–273.
43. *Documentația arheologică cu privire la Banatul de sud în secolele V–X*, in *Symposia Tracologica*, 9/1992, pp. 61–65.
44. *Necropola medievală românească de la Șopotu Vechi*, in *Crisia*, 21/1991, pp. 307–310.
45. *Căldarea de cult paleocreștină de la Periam* in *Thraco-Dacica*, 11, 1–2/1990, pp. 153–156.
46. *Cercetări de arheologie medievală la Berzovia*, in *Banatica*, 10/1990, pp. 267–277.
47. *Câteva observații în legătură cu cetatea și districtul medieval românesc Cuiеști*, in *Apulum* 26/1990, pp. 355–369.
48. *O reședință feudală românească la începuturile Reșiței medievale*, in *Studii și cercetări de istorie veche și arheologie*, 40, 1/1989, pp. 296–302.
49. *O reședință feudală românească la Reșița*, in *Mitropolia Banatului*, 39,1/1989, pp. 56–62.
50. *Cercetări arheologice în Depresiunea Oravița*, in *Banatica*, 9/1987, pp. 317–345.
51. *Ceramica smălțuită de factură bizantină din sud-vestul României*, in *Studii și cercetări de istorie veche și arheologie*, 34, 3/1983, pp. 274–286.
52. *Crucea engolpion descoperită la Moldova Veche*, in *Acta Musei Napocensis*, 19/1982, pp. 392–395.
53. *Necropole medievale românești din Banat în lumina cercetărilor arheologice*, in *Mitropolia Banatului*, 32, 4–6/1982, pp. 264–277.
54. *Cercetări arheologice la Ciclova Română* (în colaborare cu I. Uzum), in *Banatica*, 6/1981, pp. 211–216.
55. *Câteva considerații pe marginea unor podoabe medievale*, in *Acta Musei Napocensis*, 18/1981, pp. 491–500.
56. *Cuptorul de ars ceramică de la Gornea – Țărmuri* (în colaborare cu I. Uzum), in *Acta Musei Napocensis*, 15/1978, pp. 296–305.

D. Recenzii:

1. Fl. Drașovean, C. Feneșan, A. Fluture, A. Szentmiklosi, G. El Susi, Z. Köpeczny, H. Kiss, R. Seplilici, N. Dinu, *Timișoara în amurgul Evului Mediu*, Timișoara, 2007, recenzie in *Analele Banatului*, SN, XVII/2008.
2. *Masoneria în Transilvania. Repere istorice*, coordonatori T. Sălăgean, M. Eppel, Cluj-Napoca, 2007, recenzie in *Banatica*, 18/2008, pp. 511–514.
3. *Glasnik Muzeja Banata*, 11/12, Pančevo, 2002, recenzie in *Banatica*, 17/2005, p. 614.

E. Rapoarte arheologice:

1. *Opațița, oraș Deta, j. Timiș*, in *CCAR*, campania 2005, București, 2006, pp. 245–246.
2. *Bulci, com. Bata, j. Arad, punct La Cetate* (în colaborare cu P. Hügel, G. P. Hurezan, Fl. Mărginean), in *CCAR*, campania 2005, București, 2006, pp. 208–209.
3. *Baziaș, com. Socol, j. Caraș-Severin, punct Mănăstirea Baziaș*, in *CCAR*, campania 2005, București, 2006, p. 85.
4. *Gătaia, Mănăstirea Sfântu Gheorghe*, in *CCAR*, campania 2004, București, 2005, pp. 157–158.
5. *Ersig, c. Vermeș, j. Caraș-Severin* (în colaborare cu D. Rancu), in *CCAR*, campania 2004, București, 2005, pp. 147–148.

6. *Chelmac, c. Conop, j. Arad, punct Cetate* (în colaborare cu Fl. Mărginean), in *CCAR*, campania 2004, București, 2005, p. 123.
7. *Baziaș, com. Socol, jud. Caraș-Severin. Mănăstirea Baziaș*, in *CCAR*, campania 2002, București, 2003, pp. 48–49.
8. *Nicolinț, com. Ciuchici, jud. Caraș-Severin* (în colaborare cu A. Radu), in *CCAR*, campania 2002, București, 2003, pp. 212–213.
9. *Iam, com. Berliște, jud. Caraș-Severin, punct Satu Bătrân*, in *CCAR*, campania 2002, București, 2003, pp. 145–146.
10. *Cozla, com. Berzasca, punct La Mănăstire, jud. Caraș-Severin*, in *CCAR*, campania 2002, București, 2003, pp. 113–114.
11. *Berliște, com. Berliște, jud. Caraș-Severin, punct Picuri* (în colaborare cu A. Radu), in *CCAR*, campania 2002, București, 2003, p. 53.
12. *Carașova, com. Carașova, jud. Caraș-Severin* (în colaborare cu S. Oța, L. Oța), in *CCAR*, campania 2001, 2002, pp. 85–86.
13. *Obreja, com. Obreja, punct Satu Bătrân* (în colaborare cu A. Radu), in *CCAR*, campania 2001, București, 2002, p. 53.
14. *Carașova, com. Carașova, jud. Caraș-Severin* (în colaborare cu S. Oța, L. Oța), in *CCAR*, campania 1999, București, 2000, pp. 57–58.